

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Ḥamishah ḥumshe Torah

‘im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be’er reḥovot ‘al diḳduḳe Rashi ...
ve-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Levi be-sof kol ḥeleḳ

Sefer Ba-midbar

Shelomoh ben Yitṣḥaq

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

7a

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9964

פ פ פ

פ פ פ

א אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים

ירושלמי

יונתן בן עוזיאל

ארעא קדמיכון ומתנון להון ית ארע גלעד לאחסנא : ל ואין לא יעברון מורזין וגוי : לא ואתיכו בני יד וקני ראובן ואמר ית כל דמליל יי לעכוד היכדין געביד : לב נתגא געביד מורזין קדם עמא דיי לארעא דקנעו ועמא וגוי : לג ויהב להון משה לבני גד ולבני ראובן ולפלגית שבתא דמנשה בר יוסף ית מלכות

ירושלמי

ירושלמי
וקני בני גד ית דבשחא ית מקללחא ית לחות :
ית מקללחא דשוקן ית מקנור ית יקרה :

סוחון מלקא דאמורא יתר מלכות עוג מלקא דמתן
ארעא לקרייהא בתחומי קרני ארעא חור חור :
לד וקני בני גד ית מרבשחא יתר מקללחא יתר
לחית : לה ית מקללחא שופא ית מקנור ית קתא :

לו יתר ברקא תקיפא בבית נימרין ית בית הרן קרני תקרא ויגדירין דעאן : לו וקני ראובן בני ית בירת חישקני יתר מעלת קרא ית קרמא דתרון שוקאא מוכשין במקרימרא היא ברישא : לח ית בית קבורתיה דמשה ית קרמא דבלק דפגרי קממו טעית פגור בקדור בירת במסיא ית קרמא דמקפן שיקרא גלוי שקמת גיקרהא יתר שינו וקתר דקנינון קרו להון שקמה בשום וקריא דקנינון : לט ואורו בני מקיר בר מנשה לגלעד וככשוק וקריב ית אמורא דפה : מ ויהב משה וגוי : מא ויאיר בר מנשה אול וקבש ית בפרגיתון וקרא יתחון בוקרתי יאיר : מב ונבח אול וקבש ית קנת ית בפרגיתא וקרא לה נובח על שמיה :

פ פ פ

א אלה אליו מטלני בני ישראל די נפקו מארעא דמצרים לחילנתהון בר אתעבידו להון ניסין על יד משה

רשיי

שינה אלעזר ויהושע כיון (שמות י"ד) ה' ילחם לכם : (לב) ואתנו אחות נחלתינו . כלומר בידינו וכרשותינו תהי אחות נחלתינו מעבר סוף : (לו) ערי מבצר וגדרת צאן . זה סוף פסוק מוסב על תחלת המלה ויכנו כני גד את הערים הללו להיות ערי מבצר וגדרות לאן : (לח) ואת נבו ואת בער מעון מוסבות שם . כמו ובעל מעון שמות ע"ה הם והיו האמוריים קורים עריהם על שם ע"ה שלהם וכני ראובן הסבו את שום לשמות חמדים והיו מוסבות שם נבו וכינל מעון מוסבות לשם חמר : ואת שבבת . כמו שבמה והיא שם האמורה למעלה : (לט) ויורש . כתרנו ויורש שתיבת ר"ש משמשת עמי מחלוקות לשון ירושה ולשון חרשה שהיא טירוד ותיורד : (מא) חוותיהם . כפי גי'הו : ויקרא אתהו חוות יאיר . לפי שלתהו לו בניס קראש בשמו לו כרון . (מב) ויקרא לה נבח . לה אינו מפיך ה' חורחית כיסודו של משה דרשן לפי שלח את קייסלח שם זה לפיכך הוא רפה שמשש מדרשו כמו לח יתחכי מה ירוש בשתי תיבות הדומות לה (רוח ב) ויאיר ללכיו (זכריה') לכנות לה בית : חסלת פרשת מטות

(א) אלה מסעי . למה נכתבו הנסיעות הללו להודיע חסדיו של מקום אלהי שגור עליהם לטעמם ולהניעם מידבר לא תאמר שהיו

רשב"ם

(ה) אלה מסעי . כל נסיעות ומנינות חזרו וזוניה כדי לפרס היכן היו מניסין : וימנו

מכלל יופי

כלם נחפכה לאלף נראית : (ו) (ונאחזו) . והראוי ונאחזו וכו' בהרפות האלף להקל : (מא) יאיר . כן מנשה . משפט יהודה היה כי כן כתוב ואחר כל חזרון אלכית נזכיר ותלדלו את שגוב ושגוב סולד את יאיר והיו לו עשרים ושלוש ערים בערי הגלעד וקרא על ושמחת חזרתי שלקח אחות נחלה עשה : (ות יאיר) . כתמורת היוד בון קבוץ הבתים ביחד כמו פרז

לג אלה מסעי . בא קל וכן למסעייהם . ממחרת 52 נב (י) (י)

סדרן מצבים לצבאיהם ביד משה
 ואתה: ב וכתב משה את
 מוצאיהם למסעיהם על פי יהוה ואלה
 מסעיהם למוצאיהם: ג ויסעו מדעמסס
 בחדש הראשון בחמשה עשר יום לתדש
 הראשון ממחלת הפסח יצאו בני ישראל
 ביד רמה לעיני כל מצרים: ד ומצרים
 מקבלים את אשר הכה יהוה בהם בל
 בבור ובאלהיהם עשה יהוה שפטים: ה
 ויסעו בני ישראל מדעמסס ויחנו בסכת:
 ו ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה
 המדבר: ז ויסעו מאתם וישבו על פי
 החירת אשר על פני בעל צפון ויחנו לפני
 מגדל: ח ויסעו מפני החירת ויעברו
 בחודתים המדברה וילכו דרך שלשת ימים
 במדבר אתם ויחנו במרה: ט ויסעו ממרה
 ויבאו אילמה ובאילים שתים עשרה עינת מים
 ושבעים תמרים ויחנו שם: י ויסעו מאילם
 שני ויחנו על גיס סוף: יא ויסעו מגיס סוף
 ויחנו במדבר דסין: יב ויסעו ממדבר דסין
 ויחנו בדפקה: יג ויסעו מדפקה ויחנו
 באלוש: יד ויסעו מאלוש ויחנו ברפידם
 ולא היה שם מים לעם לשקות: טו ויסעו
 מרפידם ויחנו במדבר סיני: טז ויסעו
 ממדבר סיני ויחנו בקברת התאורה:
 יז ויסעו מסקרת התאורה ויחנו בחצרת:
 יח ויסעו מתצרת ויחנו ברמתה:
 יט ויסעו מרמתה ויחנו ברמן פרץ:
 ויסעו

דמצרים לחיליהון ביד משה ואתה:
 ב וכתב משה את מסעיהם למסעיהם:
 ג ונטלו מדעמסס בירחא קדמאה בחמשת
 עשר יומא לירחא קדמאה מבתר יומא
 דפסתא נפקו בני ישראל בריש גלי לעיני
 כל מצראי: ד ומצראי מקברין ותדקטל
 יי בהון כל יבוכרא ובטענתהון עבר יי דיני:
 ה ונטלו בני ישראל מדעמסס ושרו
 בסכת: ו ונטלו מסכת ושרו באיתם:
 ז דבסטר מדברא: ז ונטלו מאיתם ותב
 ער פום חירתא דקדם בעיל צפון ושרו
 קדם מגדול: ח ונטלו מן פום חירתא
 ועברו בגו יומא למדברא ואאלו מהלך תלתא
 יומין במדברא דאתם ושרו במרה:
 ט ונטלו ממרה ואתו לאילים ובאילים
 חרי עסר מבויעין דמין ושבעין ודיקליו ושרו
 תמן: י ונטלו מאילים ושרו על יומא
 דסוף: יא ונטלו מן גיס סוף ושרו
 במדבר דסין: יב ונטלו ממדבר דסין
 ושרו בדפקה: יג ונטלו מדפקה ושרו
 באלוש: יד ונטלו מאלוש ושרו ברפידים
 ולא היה תמן מים לעמא למשתי:
 טו ונטלו מרפידים ושרו במדבר דסיני:
 טז ונטלו ממדבר דסיני ושרו בקברת
 דמשאלי: יז ונטלו מקברת דמשאלי ושרו
 בחצרת: יח ונטלו מרמתה ושרו
 ברמתה: יט ונטלו מרמתה ושרו ברמן
 פרץ

כשר
 יומא
 נפקו
 טענת
 ישראל
 מדברא
 מדברא
 ח
 יומא
 מבתר
 ואתו
 שדסין
 תמן
 דסין
 מאתר
 מרפיד
 מקברת
 אחר
 חרי
 וחר
 סוף
 קמעות
 מורין
 טרופים
 (ג)
 ת
 חריש
 חום
 חריש
 חום
 חריש
 חום
 חריש
 חום

כ ויסעו מרמון פרץ ויחנו בלבנה :
 כא ויסעו מלבנה ויחנו ברסה :
 כב ויסעו מרסה ויחנו בקהלתה :
 כג ויסעו מקהלתה ויחנו בהר-שפר :
 כד ויסעו מהר-שפר ויחנו בחרדה :
 כה ויסעו מחרדה ויחנו במקהלת :
 כו ויסעו ממקהלת ויחנו בתחת :
 כז ויסעו מתחת ויחנו בתרח :
 כח ויסעו מתרח ויחנו במתקה :
 כט ויסעו ממתקה ויחנו בהשמנה :
 ל ויסעו מחשמנה ויחנו במסרות :
 לא ויסעו ממסרות ויחנו בבני-יעקן :
 לב ויסעו מבני-יעקן ויחנו בחור-הנדנד :
 לג ויסעו מחור-הנדנד ויחנו ביטבתא :
 לד ויסעו מיטבתא ויחנו בעברנה :
 לה ויסעו מעברנה ויחנו בעציון-נבר :
 לו ויסעו מעציון-נבר ויחנו במדבר-צן
 הוא-קדש : לו ויסעו מקדש ויחנו בהר
 ההר בקצה ארץ אדום : לח ויעל אהרן
 הכהן אל-הר ההר על-פי יהוה וימת שם
 בשנת הארבעים לצאת בני-ישראל מארץ
 מצרים בהרש החמישי באחד לחדש :
 לט ואהרן בן-שלוש ועשרים ומאת שנה
 במתו בהר ההר : ס מ וישמע הכנעני
 מלך ערד והוא-ישב בנגב בארץ כנען בבא
 בני-ישראל : מא ויסעו מהר ההר ויחנו
 בצלמנה : מב ויסעו מצלמנה ויחנו בפונן :
 מג ויסעו מפונן ויחנו באברת :
 ויסעו

פרץ : כ ונטלו מרמון פרץ ושרו בלבנה :
 כא ונטלו מלבנה ושרו ברסה : כב ונטלו
 מרסה ושרו בקהלתא : כג ונטלו מקהלתא
 ושרו בטורא-דשפר : כד ונטלו משורא-
 דשפר ושרו בחרדה : כה ונטלו מחרדה
 ושרו במקהלות : כו ונטלו ממקהלת
 ושרו בתחת : כז ונטלו מתחת ושרו בתרח :
 כח ונטלו מתרח ושרו במתקה : כט ונטלו
 מחשמנה ושרו במסרות : לא ונטלו
 ממסרות ושרו בבני-יעקן : לב ונטלו
 מבני-יעקן ושרו בחור-הנדנד : לג ונטלו
 מחור-הנדנד ושרו ביטבתא : לד ונטלו
 מיטבתא ושרו בעברנה : לה ונטלו
 מעברנא ושרו בעציון-נבר : לו ונטלו
 מעציון-נבר ושרו במדברא-דצן היא
 רקס : לו ונטלו מרקס ושרו בהור טורא
 בספי ארעא דאדום : לח וסלק אהרן
 כהנא להור טורא על-מימרא דיי ומית
 תמן בשנת ארבעין למיפק בני-ישראל
 מארעא דמצרים בירחא חמישאה בהר
 לירחא : לט ואהרן בר-מאה ויעקדין
 ותלת שנין כד-מית בהור טורא :
 מ וישמע כנענאה מנבא דערד והוא-
 יתיב בדרומא בארעא דכנען במיחי בני
 ישראל : מא ונטלו מהור טורא ושרו
 בצלמנה : מב ונטלו מצלמנה ושרו
 בפונן : מג ונטלו מפונן ושרו באובות :
 ונטלו

מד
 בנבול
 בדיב
 בער
 דבלת
 ב ונט
 כב
 כטורא
 כה
 כז
 כט
 לא
 נגור
 לה
 רקס
 על מי
 קאה
 טיחבי
 ושרו
 כפינן
 חינו
 ושרו
 צר
 נבור
 טמול
 סמול
 סמול
 סמול
 סמול
 סמול

מד ויסעו מאברת ויחננו בעיי העברים
 בנבול מואב: מה ויסעו מעיים ויחננו
 בדיבן גר: מו ויסעו מדיבן גר ויחננו
 בעל מן דבלתימה: מו ויסעו מעל מן
 דבלתימה ויחננו בהרי העברים לפני נבו:
 ויסעו

מד ונטלו מאובות ושרו במגוזת עבראי
 בתחום מואב: מה ונטלו ממגוזת
 ושרו בדיבון גר: מו ונטלו מדיבון גר
 ושרו בעלמון דבלתימה: מו ונטלו מעלמון
 דבלתימה ושרו בטהרי דעבראי דקדם נבו:
 ונטלו

יונתן בן עוזיאל

ב ונטלו מרוקמא דמתקוף פירו ושרו בלבנא אחר דתחומין לה מלבינהא בנין: בא ונטלו מלכנא ושרו בבית ריסא
 כב ונטלו מריסא ושרו בקהלת אחר דאתפנשו קרח וסייעתיה על משה ואהרן: כג ונטלו מקהלת ושרו
 בטוורא דשפירין פירו: כד ונטלו מטוורא דשפירין פירו ושרו בתרדה אחר דתוהו על בישתא דמתנא:
 כה ונטלו מתרדה ושרו במקלות אחר כנרפא: כו ונטלו מסקלורת ושרו בארעית מקהלורת:
 כז ונטלו מארעית מקהלורת ושרו בתרח: כח ונטלו מתרח ושרו במתקה אחר דבסימין מודה:
 כט ונטלו מאתר דבסימין מודה ושרו בחשמונה: ל ונטלו מתשמונה ושרו באתר מרוקמא:
 לא ונטלו מאתר מרוקמא ושרו בבירי עקתא: לב ונטלו מבירי עקתא ושרו בשקיסין ואחראי במתקרי
 גרוד: לג ונטלו משקיסין דגרוד ושרו בנטבת אחר טב וניח: לד ונטלו מאתר טב וניח ושרו בקננתא:
 לה ונטלו מקננתא ושרו בקכף תרנגולא: לו ונטלו מככף תרנגולא ושרו במדברא צינ טור פרזלא הוא
 רקס: לו ונטלו מרקס ושרו בטוורום אומנים בסיפי ארעא דאדום: לת וסליק אחרן בהנא לטוורום אומנים
 על מימרא ד: רמית תמן בשנת ארבעין למיסק בני ישראל ממזבים ברחא חמישא בחד לרחא: לט ואחרן בר
 סאה ועשרין ותלת שנין פר מית בטוורים אומנים: מ וישמע עמלק תיבא ואתחבר בכנענאי ימלך בער ובית
 מותביה בארבע דרומא כד אתו בני ישראל ואניח בהון וגמר יתהון ונת קרניהון: מא ונטלו מטוורים אומנים
 ושרו בצלמונה אחר חוקאי וכור בארבע אדוקאי ותמן עקת נפשא דעמא באורחא: מב ונטלו מצלמונה ושרו
 בפניו אחר דגרי: גדריון ית חינו קלן וסליק קבילתהון עד צירת שמא: מג ונטלו מאתר דגרי: כהון ית
 חינו קלן ושרו באובות: מד ונטלו מאובות ושרו בקמט עבראי בתחום מואבאי: כז ונטלו מקמנתא
 ושרו בדיבון בית מולא: מו ונטלו מדיבון בית מולא ושרו בעלמון דבלתימה אוף תמן אתפסיית כנהון ברא
 על דשקרי פתגמי אורייתא דבסימין דרבלתא: מו ונטלו מעלמון דבלתימה ושרו בטוורא עבראי קדם בית

קבורתיה

דש"י

גבור שונים עם נחלי רתמים: (לח) על פיה' . תלמד שמת כנסיקה: (ט) וישמע הכנעני . ללמדך שניתנת אהרן היא השמועה
 שנסתלקו ענני כבוד וכסבור שנתנה רשות להלחם בישראל לטיכ חורוכתה: (טר) בעיי העברים . לשון סיפוט וליס כתיב
 סיבה

מכלל יופי

הוא לא עשו אל מ"ב חסעות וכשתמה אותם תמנא כי כל שמחה
 ושלשים שנה שהיו במדבר אחרי שליחות המרגלים ומדבר פארן לא
 הלכו רק שמחה ועשרי' חסעות . והרד"א כתב שאלה חסעות לישראל
 במדבר היו רוח לעתיד כי כן כתוב כימי אאתן מוארן מנרים ארלנו
 בפלואת וכמו שכתבתם מנמרים הלכו במדבר כן בגוללה העמידה

מח נסעו מקרי העברים ונתנו בערבת
מואב על ירדן ירחו : מט ונתנו על-הירדן
מבית הישמת עד אבד השטים בערבת
שלישי מואב : ס נ וידבר יהוה אל-משה
המושי בערבת מואב על-ירדן ירחו לאמר :

נא דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם
כי אתם עברים את-הירדן אל-ארץ כנען :
נב והורשתם את-כל-יבשי הארץ
מפניכם ואבדתם את-כל-משפחתם ואת
כל-צלמני מסכתם תאבדו ואת כל-במותם
תשמידו : נג והורשתם את-הארץ
וישבתם-בה כי לכם נתתי את-הארץ
לרשת אתה : נד והתנהלתם את-הארץ
בגורל למשפחתכם לרב תרבו את-גחלתו
ולמעט תמעיט את-גחלתו אל-אשר-יצא
לו שמה הגורל לו יהיה למפות אבותיכם
תחנלו : נה ואס-לא תורישו את-יבשי

הארץ מפניכם והיה אשר תותירו מהם
לשבים בעיניכם ולציננם בצדיכם וצרתו
אתכם על-הארץ אשר אתם יושבים בה :

נו והיה באשר דמיתי קיעשות להם
כד אעשה לכם : פ א וידבר יהוה אל-
משה לאמר : ב צו את-בני ישראל
ואמרת אליהם כי-אתם באים אל-הארץ
כנען ואת הארץ אשר תפל לכם בגחלה

ארץ רישי

מח ונטלו מסורי העבראי ושרו במשרניא
דמואב על ירדנא דירחו : מט ושרו על-
ירדנא מבית ישימות עד מישר שיטין
במישרניא דמואב : נ ומליל יי עם-משה
במשרניא דמואב על-ירדנא דירחו למימר :

נא מליל עם-בני ישראל ותימר להון
ארי אתון עברין ית-ירדנא לארעא דכנען :
נב ותתרכון ית-כל-יתבי ארעא מן-
קדמיכון ותבדון ית כל-בית-סנדתהון וית-
כל-צלמני מהכתהון תבדון וית-כל-במתהון
תשיצון : נג ותתרכון ית-יתבי-ארעא
ותתבון בה ארי לכון יהבית ית-ארעא
למיתתיה : נד ותחסנון ית-ארעא בערבא
לוצייתכון לסניאי תסגון ית-אחסנתהון
ולוציירי תוציירון ית-אחסנתהון לדיפוק
ליה תפון ערבא דליה יהי לשבטי אבהתכון
תחסנון : נה ואס-לא תתרכון ית-יתבי
ארעא מן-קדמיכון ויהי דתשארון מנהון
לסיען נשקן זיון לקבליכון ולמשריכון
מקפונכון ויעיקון לכון על-ארעא דאתון יתבין
בה : נו ויהי כמא דחשיבית למעבד להון
אעבד לכון : א ומליל יי עם-משה למימר

ב פקיד ית-בני ישראל ותימר להון ארי
אתון עלין לארעא דכנען דא ארעא דתתפלג
לכון באחסנא ארעא דכנען לתהומתא :

ויהי

כי יבא ישראל אל הארץ אשר אנו באים אל-הארץ אשר תפל לכם בגחלה

קבורת
נא
נב
ית קל
ות ק
ארעא
ותה
דעמיר
נה
לכונ
אעבד
לכ תעס
כתיבוי
ולכונ
והורשת
קל הון
הכסטי
שיכ
כתיבוי
דחיות
(ה)
שק
(מ)
שוי
איי
קד
נסי
נתיים
(נ)
כי
דה
ועני
הבורת
קוצים

שלישי
המושי

א

כד